

JÄNIS JÄÄLLÄ 1

Jänis juoksi jäätä myöten,
saparoitsi saarta myöten
tervatukkonen kädessä,
juustokakko kainalossa,
maitopullonen povessa.

JÄNIS JÄÄLLÄ 2

Jänis juoksee jäätä myöten,
tiperoittaa tietä myöten,
liinahattu hartioilla,
revontiuku kaulassansa.
Kolkuttelee kodin oveen,
saparoittaa saunan seinään.
Kyssyy joko lapset nukkuu,
joko on pienet peiton alla.

Suomalaisia kansanrunoja

LUMIUKKO

Valmiina on jo
silmit, suu,
valkea paita,
puku muu.

Hatunkin vielä
pähän saat,
kätehen valkeat
hansikkaat.

Jalkahan kiiltävät
saappahat,
harteille helmiset
kauhtanat.

Tottapa sitten sä
kestänet
Pohjolan paukkuvat
pakkaset

uljaana, jäykkänä,
jurona. –
Keväällä pulppuat
purona.

Immi Hellén 1916

LUMIUKKO

Oli valmihiksi vihdoin
lumiukko uljas saatu;
kaunis oli kaikin puolin
muoto sen ja luonnonlaatu.

Vartaloltaan oivallisen
oli ilmapallon lainen,
isän vanha juhlahattu
päähän oli sopivainen.

Ystävällinen on hymy
silmissä sen nokisissa;
ylen ihastuneet siihen
ovat lapset ynnä kissa.

Antti Rytönen

RATI RITI RALLA

Rati riti ralla, tuli talvihalla,
kuuraparta tuiskutukka,
lumiviitta harmaasukka,
rati riti ralla, sellainen on halla.

Rati riti ralla, mistä tuli halla?
Tuolta Pohjan tuntureilta,
Lapin lasten laitumilta.
Rati riti ralla, sieltä tuli halla.

Rati riti ralla, mitä teki halla?
Puhui metsät puhtahiksi,
jääät ja järvet kantaviksi.
Rati riti ralla, sitä teki halla.

Rati riti ralla, hyvin teki halla:
saavat lapset lasketella,
luistella ja lauleskella.
Rati riti ralla, kiitoksia halla!

säv. kansanlaulu
san. Maija Konttinen

VUODENAIKAIN ANTIMIA

Sanos mitä Pohjolaan
kevät tuopi tullessaan?
Kukkia, kukkia,
paljon kukkia!

Syys kun sitten saapuvi,
mitäs hän tuo lahjaksi?
Uutista, uutista,
pellon uutista!

Mitäs ompi suvella
hyvää meille tarjota?
Marjoja, marjoja,
punamarjoja!

Talvi, vanhus valkea,
mitä hän on antava?
Lunta vain, lunta vain,
valkolunta vain.

*P. J. Hannikaisen mukailu
Pieni lauluseppele I, 1890*

ORAVAN PESÄ

Kas kuusen latvassa oksien alla
on pesä pienoinen oravalla;
sen poikaset siinä ne leikkiä lyö
ja pikku hampahin siementä syö.

On siinä vihreä vilpoinen katto
ja naavoista lämpöinen lattiamatto
ja pikkuruikkuiset ikkunat
ja vuoteena sammalet vihannat.

Kun talven tuulet ne metsässä laukkaa
ja lumet ne lentää ja pakkanen paukkaa,
niin oravan pesästä pienoinen pää
se ikkunan reiästä pilkistää.

Ja kuusonen tuutivi tullessa ehtoon
siell' oravan poikasen tuttuhun kehtoon
ja elämä heillä on herttaisia,
kun kuusen latvassa keinua saa.

säv. P. J. Hannikainen, san. Immi Hellén

MINÄ HIIHTELEN HANKIA HILJAKSEEN

Minä hiihtelen hankia hiljakseen,
minä hiihtelen siskojen kanssa.
Koti tuolla se vilkkuvi kultainen,
tuli taasen on takassansa.
Emo huolella käy: eikö lapsia näy,
kun ilta jo hangilla hämärtyy?

Me hiihdämme alta ikkunan,
me katsomme salaa sisään:
isä pitkää piippua polttelee,
emo takkahan halkoja lisää.
Hip, hip, hip, hurraa, kaikk' kerrassaan!
Ovi auki, ja äidin helmahan vaan

Eino Leino

SUKSIMIESTEN LAULU

Ylös, Suomen pojat nuoret,
ulos sukset survaiskaa!
Lumi peittää laaksot, vuoret,
hyv' on meidän luisuttaa.
Jalka potkee,
suksi notkee
sujuilevi sukkelaan.

Heräs tuuli tuntureilla,
lehahtihe lentämään, –
sukkelat on sukset meillä,
lähtään, veikot, kiistämään!
Saishan koittaa,
kumpi voittaa,
eikö tuulta saavuttais?

Julius Krohn

PIIP, PIIP, PIENI LINTU

Piip, piip, pieni lintu;
ulkona sataa lunta,
lintu näkee jäisellä oksalla
kesästä kaunista unta.

Piip, piip, pieni lintu,
jaksatko kärsiä kesään?
Nälkä uhkaa, ei ole ruokaa,
pyrkii pakkanen pesään.

Piip, piip, pieni lintu;
laulaen ystävät armaat
ottavat onnen ja päivänpaisteen
jälkehen kohtalot harmaat.

Piip, piip, pieni lintu,
kaunis on laulajavirkas.
Viimankin voittaa, talvenkin taittaa
äänesi kantava, kirkas.

Otto Kotilainen, E. Holmström

LUMIHIUTALEIDEN LAULU

Lumihiutaleet kaikki ne piirihin käy,
ilo eikö jo kauas ilmoille näy!

Lumihiutaleet leijaa ja tanssii hi-hei,
lumihiutaleiden mielissä huolia ei!

Lumihiutaleet lehdet ja haat hopeoi,
kun syksy ne harmajat hallat toi!

Lumihiutaleet iloa tuo ilmoihin,
maan pimeys vaikka jo peittäisikin!

Lumihiutaleet kirkastaa koko maan,
Lumihiutaleet valon on lapsia vaan.

Otto Kotilainen

TALVILAULU

Taas hangella muistaa
poikaset luistaa
ja suksilla suistaa,
nyt huolta ei!
Kun nietokset nauskaa
ja jäätiköt rauskaa,
niin retki on hauskaa,
soi metsä, hei!

Nyt tähtöset vilkkaa
ja kulkuset kilkkaa,
hei, riemua silkkaa,
kun hulmutaan!
Ma valjastan varmaan
nyt varsani harmaan,
ja siskoni armaan
vien kuutamaan.

Kun talvi maan voittaa
ja puhurit soittaa
ja korvia koittaa,
niin parhain saa:
nääs joutuvi luvat
ja juhlaiset tuvat
kun kaukaiset kuvat
yön valloittaa!

Sakari Topelius

PUOLALAINEN NUOTIOLAULU

Meill' on metsässä nuotiopiiri,
missä kuusten kuiske soi.
Kipunat kohti tähtiä kiirii,
lähipuutkin punervoi.

Ja me muistaen sankariaikaa,
sadun tenhon tunnemme taikaa,
kun laulumme yön yli kiirii
ja kun hongat huminoi.

Tuli leiskuen nuolevi puuta,
hämy verhoo metsän, maan.
Jutut kuulemme, huudot, ei muuta,
sydän syttyy tuntemaan.

Ja me muistaen sankariaikaa,
sadun tenhon tunnemme taikaa,
kun laulumme yön yli kiirii
ja kun hongat huminoi.

*säv. ja san. Jerzy Braun
suom. tuntematon*